

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.172/2013/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nikházy László ügyvéd ügyintézése mellett a Nikházy és Társa Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, az Andrassy Pálné dr. ügyvéd (címe) által képviselt MABISZ (címe) alperessel szemben kártérítés iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 23.P.22.858/2010/42. számú ítélete ellen az alperes részéről 43. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét 4 000 000 (négymillió) Ft-ra, a lejárt járadék tőkeösszegét 2 658 756 (kétfélmillió-hatszázötvennyolcezer-hétszázötvenhat) Ft-ra, és a 2013. január hó 1. napjától esedékes járadékot 84 895 (nyolcvannégyezer-nyolcszázkilencvenöt) Ft/hó összegre leszállítja. A felperes által az államnak külön felhívásra megtérítendő kereseti illeték összegét 662 504 (hatszázhatvankétezer-ötszáznégy) Ft-ra felemeli, egyebekben az ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 35 319 (harmincezer-háromszáztizetkilenc) Ft másodfokú perkoltséget, valamint térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 89 000 (nyolcvankilencezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárás i illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

L. C. litván állampolgár 2009. augusztus hó 22. napján a.... számú főúton az általa vezetett ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsival anélkül akart megfordulni, hogy elhaladási elsőbbséget biztosított volna a jármű oszlopot előző felperes által vezetett ... forgalmi rendszámú KTM gyártmányú motorkerékpárnak, ezért az a személygépkocsi bal hátsó ajtajának ütközött. A Miskolci Városi Bíróság **L. C.** büntetőjogi felelősségét megállapította közúti baleset gondatlan okozásának vétségében.

A baleset következtében a felperes agyzúzódást, a jobb combnyak és combcsont testének törését, a jobb alkar többszörös nyílt törését, a jobb oldali csontos szemgödör, a felső állcsont és állkapocs jobb szárának törését szenvedte el tüdőzúzódás mellett. Ezek a törések elhúzódóan gyógyultak maradandó következményekkel, így a jobb alkarcsontok elhajlása, az alkar forгатásának nagyfokú beszűkülése, a jobb csukló merevsége, jobb kézujjak mozgáskorlátozottsága, csökkent ökölképzés, korlátozott fogás, gyengülő szorító erő, a jobb alsó végtag rövidülése, az alsó állkapocs oldalirányú mozgáskorlátozottsága, a fogsor zárási zavara, a jobb kulcscsont távoli végének deformitása, az arc részbeni hegmaradványai, a jobb alkar kézháti, csuklótájéki, tenyéri, jobb tomportájéki, combtájéki kiterjedt hegmaradványok és bal oldali halláscsökkenés maradt vissza.

A felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 30%-ra tehető. Az üzemvezetői munkájában és a számítógép használatánál hátrány jelent a domináns kézmozgása jelentős romlása. A korábbi munkateljesítését csak erejének különös megfeszítésével tudja elérni, melynek mértéke 20%-ra tehető.

A felperes 1980-ban született, legmagasabb iskolai végzettsége főiskola, ott műszaki informatikai szakon végzett, üzemvezetőként dolgozik....-on az "A" Kft. alkalmazásában. A baleset időpontjától ugyanez év december hó 5. napjáig folyamatosan kórházi kezelés alatt állt. A balesetet megelőzően rendszeresen sportolt, vízilabdázott, kajakozott, a sportolási lehetőségei a baleset következményeként kialakult állapota miatt beszűkült.

A felperes társadalombiztosítási ellátásokkal csökkent átlagjövedelme 2009. évben 288 849 Ft, 2010. évben 344 810 Ft, 2011. évben 375 168 Ft, 2012. évben 125 475 Ft volt, amelyből 20 %-nak megfelelő részt az ereje megfeszítésével többletteljesítmény útján ért el, így 2009. évben 57 769 Ft-ot, 2010. évben 68 962 Ft-ot, 2011. évben 75 033 Ft-ot, 2012. évben 85 095 Ft.

Az alperes a felperesnek a keresetvesztesége miatt 575 328 Ft-ot fizetett meg.

A felperes keresetében az alperest 18 000 000 Ft nem vagyoni kár és annak kamatai, valamint 2009. december hó 6. napjától kezdődően 2009. december hónapra 50 000 Ft, 2010. évre havi 84 000 Ft, 2011. évre havi 88 000 Ft, 2012. évre havi 93 000 Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 42. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5 000 000 Ft-ot, valamint 2009. december hó 6. napjától 2012. december hó 31. napjáig esedékesen 2 771 163 Ft járadékot, s ezen összeg után 2011. július hó 1. napjától járó késedelmi kamatát, továbbá 2013. január hó 1. napjától kezdődően minden hó 10. napjáig 85 095 Ft-ot, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította azzal, hogy a saját költségeiket a felek maguk viselik. Kötelezte a felperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 450 000 Ft kereseti illetéket, amelyet meghaladóan az illetéket az állam viseli.

Határozatának indokolása szerint az alperes helytállási kötelezettsége nem volt vitás, csupán annak mértéke.

A nem vagyoni kártérítés meghatározása során az elsőfokú bíróság figyelembe vette a felperesnek az életkorát, annak tényét, a több mint félévig tartó kórházi kezelést és az annak során elvégzett műtéteket, a baleset következményeként kialakult hátrányokat, amelyek 30 %-os munkaképesség csökkenésben nyilvánultak meg. Az ítélet meghozatalakor fennálló értékviszonyok alapján 5 000 000 Ft alkalmas ezen hátrányok kiküszöbölésére, ezért ebben marasztalta az alperest, és a kamatfizetésre irányuló kereseti kérelmet elutasította.

A Ptk. 356. §-ának (3) bekezdése szerint a járadék megállapításánál a balesetért felelős személy javára nem vehető figyelembe az a kereset, amelyet a balesetet szenvedett személy a balesetből eredő jelentős testi fogyatékossága ellenére rendkívüli munkateljesítményt ér el. Ennek kiszámításakor a Ptk. 357. §-ában foglaltak szerint az átlagkeresetnek a társadalombiztosítási járulékokkal csökkentett összegét kellett figyelembe venni. A felperes rendkívüli munkateljesítménye alapján őt a szakvélemény szerint az átlagkereset 20%-ának megfelelő jövedelem illeti meg ezen a jogcímen, aminek 2012. december hó 31. napjáig lejárt összege 2 711 163 Ft, ami után az alperes középarányos időponttól köteles kamatot fizetni. Ezt nem kellett csökkenteni az alperes által kifizetett 575 328 Ft-tal, mert az más jogcímen került teljesítésre.

A felperest a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta folytán le nem rótt kereseti illeték felének megtérítésére kötelezte, mert megítélése szerint ilyen arányban lett pervesztes. Az alperes illetékmentessége okán a fennmaradó illetéket az állam viseli. A felek a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a saját költségeiket maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával a nem vagyoni kártérítés összegét 4 000 000 Ft, a lejárt járadék összegét 2 658 756 Ft-ra és a 2013. január hó 1. napjától esedékes járadék havi összegét 84 895 Ft-ra kérte leszállítani. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a 2009. évre igényelt járadék tekintetében túlterjeszkedett a kereseten, a 2012. évre járó járadék összegét tévesen határozta meg, az ugyanis helyesen 84 895 Ft, továbbá nem vette figyelembe a pert megelőzően a felperesnek előlegként fizetett 1 000 000 Ft-ot.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító, és az alperest a fellebbezésben nem vitatott összegben marasztaló, valamint a felek perköltségének viselésére vonatkozó rendelkezéseit. Az ítélet tábla a fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

Annyiban pontosítja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hogy a felperes által ereje megfeszítésével havi 85 095 Ft jövedelmet nem 2005., hanem 2012. évben érte el, valamint az ítélet harmadik oldalának hetedik bekezdésében írtakkal ellentétben - miként az fentebb helyesen szerepel - az alperes ténylegesen 575 328 Ft-ot fizetett meg a felperesnek keresetvesztés címén. Kiegészíti továbbá a tényállást azzal, hogy az alperes a per megindítását megelőzően 1 000 000 Ft előleget fizetett meg a felperesnek. Ezen pontosítás és kiegészítés mellett az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból részben helytelen következtetésre jutott.

Az alperes a 32. sorszám alatti iratában kérte az általa 2010. március hó 1. napján megfizetett 1 000 000 Ft előleg figyelembe vételét, amely teljesítés igazolására csatolta az ennek tárgyában a felperes jogi képviselőjének írt levelét. Maga a felperes is előadta a keresetlevelében, hogy az alperes többek között 1 000 000 Ft előleget fizetett meg, amelyet az elmaradt jövedelemből miatti tőkekövetelésből helyez levonásba. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére az alperes által eszközölt ezen teljesítést figyelmen kívül hagyta, ezért annak beszámítását megalapozottan kérte a fellebbezésében az alperes. Mivel a felperes ezen előleg elszámolásával összefüggésben a keresetleveléből kitűnően nem kívánta a Ptk. 293. §-ában írtak alkalmazását, azt az ítélet tábla a fellebbezésben megjelöltek szerint - és a felperesre kedvezőbb módon - a késedelmi kamatfizetési kötelezettséggel nem járó nem vagyoni kártérítés összegéből helyezte levonásba a Ptk. 296. §-ára figyelemmel.

A Pp. 215. §-a alapján a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés járulékaire (kamat, költség stb.) is kiterjed. A felperes az alperest 2009. decembere tekintetében 50 000 Ft járadékban kérte marasztalni, amellyel szemben az elsőfokú bíróság 57 769 Ft megfizetésére kötelezte őt, amiből 7 769 Ft-ot alappal sérelmezett az alperes.

A 2012. évre meghatározott átlagkereset összege 424 475 Ft volt, aminek a 20 % az elsőfokú bíróság által megállapított 85 095 Ft-tal szemben 84 895 Ft. Ennek alapján az alperes 2012. évre 1 018 740 Ft járadék megfizetésére köteles, ahogy 2013. január hó 1. napjától havi 84 895 Ft járadékot kell fizetnie.

A lejárt járadék ítélet szerinti 2 771 163 Ft-os összege helyesen 2 668 925 az elsőfokú bíróság számításából kiindulva: 2009. évre 57 769 Ft, 2010. évben a táppénzes ellátás miatt csupán 10 hónapra 689 620 Ft, 2011. évre 900 396 Ft és 2012. évre 1 021 140. Ennek összegéből le kell vonni 2009. év decembere kapcsán 7 769 Ft-ot, valamint 2012. év miatt 2 400 Ft-ot $(85\,095 - 84\,895 \cdot 12)$, így az alperes 2009. december hó 6. napja és 2012. december hó 31. napja közötti időszakban felmerült, lejárt járadék címén 2 658 756 Ft megfizetésére köteles.

A leírtak miatt az ítélet tábla az első fokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalási összeget a fellebbezésben írtaknak megfelelően leszállította. Ugyan a felek pernyertessége nem volt azonos mértékű, ennek ellenére az alperes nem sérelmezte a Pp. 81. §-a (1) bekezdésének második mondatában írt szabály alkalmazását, ezért erre irányuló fellebbezés hiányában

ezt a rendelkezést az ítéltábla sem érinthette, ugyanakkor a felperest a 73,61 %-os pervesztességével arányosan kötelezte a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján.

A fellebbezési eljárásban az alperes pernyertes lett, ezért a pervesztes felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles perköltség fizetésére, amelynek összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapuló teljesítési határidő mellett. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének b) pontja) miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a pervesztes felperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Debrecen, 2013. június hó 10. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő